

T Y P V S SELENOGRAPHI L U N Æ P H A S

E T
ASPECTUS VARIOS ADUM

Luna inter
omnes Pla
netas est
maximè
varia.

YPUS SELENOGRA
PHICUS præcedens *Luna*
Theoriam exhibet: ALTER
hic sequitur ejusdem *Phases & A*
spectus varios in conspectum pro
ducens. Nullus autem ex *Planeti*
s tantà *Luminis* sui variatione in o
culis incurrit, quam hic ipse, qui
celerrimo suo cursu, *Terrenum*
Orbem sibi proximum, quotidie

circumcurritans, admirandæ diversitatis lucem mortalium oculis subijcit. Unde *Plinius* lib. 2. cap. 9. in hæc verba e
rumpit: *Sed omnium admirationem vincit novissimum si*
dus, terrisque familiarissimum, & in tenebrarum remedium
à Natura reperiuntur, Luna. Multiformi Hæc ambage torsit in
gentia contemplantium, & proximum sidus ignorari, maximè
indignantium, crescens semper, aut senescens. Et modo curva
ta in cornua, modo equè portione divisa, modo sinuata in Or
bem, maculosa eademque subito prænites, immensa orbe ple
no, ac repente nulla, alias pernox, & parte diei Solis lucem ad
juvans: Deficiens, & in defectu tamen conspicua, qua men
sis exitu latet, cum laborare non creditur. Iam verò humilis,
& excelsa, & ne id quidem modo uno, sed alias admota celo,
alias conigua montibus, nunc in Aquilonem elata, nunc ad
Aufros dejecta. Quæ singula in eâ deprehendit hominum pri
mus Endymion, & ob id amore ejus capus, famâ traditur.

De *Lumine* ipso *Luna*, Corporisque ipsius constitutio
ne & proprietatibus pag. 67. & 68. *Præloquii* nostri egimus,
arque ex doctissimi *Hecelii* acutissimâ *Selenographiâ* com
pendiosè recensitis opinionibus *Authorum* plerisque,
quas de *Lunâ* tradidit, atque sententiam ipsius de *Lunari*
Luce & illuminatione adjecimus, statuentis; *Lunam* planè
obscuram & nullo lumine præditam omne suum lumen à *Sole*
mutuari, & ideo Corpus minutè diaphanum & pellucidum esse
posse. Argumentis autem sequentibus sententiam suam sta
bilit: 1. *Experientiâ* communi etiam rudioribus est notis
simum, *Lunam* ob *Luminis* sui decrementum & incre
mentum, ac *Phasium* vicissitudinem assiduam, quâ modo
pleno, modo gibboso, modo dimidiato, modo falcato
lumine corpus suum conspiciendum offert, proprio lumi
ne id non posse præstare. 2. Si *Corpus* ipsius diaphanum &
pellucidum appareret, propriâque suâ *Luce* constaret,
semper *Lumine* plena conspiceretur. 3. Nullæ *Eclipses* forent
tam *Solis* quam *Luna*, cum tamen illius obscuratio ab inter
positione *Luna*, & huius obtenebratio ab intercessione
Terre proficiscatur, id quod apertissimè constat, & nulla
tenus contingere posset, si *Luna* proprio suo *Lumine* luce
ret, aut diaphanum corpus possideret. Sic enim inter *Ter*
ram & *Solem* interveniens, illi *Solare* Lumen adinere non
posset, nec etiam à *Terrâ* inter *Solem*, & *Corpus* suum in
tercedente *Lumine* suo spoliaretur. 4. Ex *Opticis* patet,
Lumen non impeditum, per totam *Sphæram* activitatis suæ,
in instanti necessariò deferri, & lucis, coloreque in *Cor*
poribus *Diaphanis* distinctos penetrare: Sed contrarium
fieri liquidò constat in *Eclipsibus Solaribus*, quæ sepius
tantas tenebras adduxerunt, ut non solum *Stellæ* ipso tem
pore meridiano effulserint, sed & aves ex aère in terram
deciderint, ut diversi, & fide digni *Historici* testantur.

I. *Herodotus* lib. 2. de Bello *Lydonum cum Medis* gesto. II. *Thucy*
didus lib. 2. anno primo Belli *Peloponnesiaci*. III. *Ptole*
mæus lib. 5. *Magni Operis* cap. 11. & *Theon* in suo *Commen*
tario. IV. *Iulius Capitolinus*. *Ab. Christi* 237. 12. *Aprilis*.
V. *Ammianus Marcellinus* lib. 20. VI. *An. 1187*. 4. *Sep*
tembris. VII. *An. 1560*.
Conimbrice, ait, *Solem*, cir
contectum latuisse, tenebras
maiores: neque enim, quæ pe
clarissimè que in *Cælo* *Stellæ*
bile dictu, ex aère in *Terra*
tionis, decidisse. Vide *Sele*
114. 115. *Aspædus Ency*
part. 2. cap. 8. Lunare *Lun*
crescere, sed tantum ita n
dum ipsius opinionem, Lun
est, aut saltem obscuro lun
cipiendo Solari Luminis idoi
men receptum à se diffundit
Hemisphærium semper à *Sole*
non semper à nobis conspi
non semper vergit, aut *Ter*
quæ *Solaribus* radiis illustr
illumina *Soli*, versus quæ
sicut in *Ty* o hoc *SELE*
NOVIUM monstra
ctam, ac proinde ipsi m
autem obscuram obvertent
ejusdem *Ty* videre ef
te dimidium *Hemisphærii*
stratur, *Terrestrem* *Globum*
tenebris obducitur, à *Sole*
autem temporibus eadem
sursum, partim deorsum
conspicua, adeò ut in urâ
illustrati media pars tantum
ster ostendit.

Luna igitur omni *Luce* e
tur, cum dimidius ejusdem
Pars, aut *Dimidia* superfi
facie suâ converfa est, *Sol*
& alterum ejus *Hemisphærii*
semper in obscuritate & ter
bus radiis, qui totum *Lun*
lustrare possunt. Nos aut
bo versantes semper minor
illuminatâ cernere possum
illuminatâ in conspectum
non veniat, licet in *Plenili*
strum incurrat. Sed absurd
ri, *Stellam*, quæ nihil aliud
tur, adeò obscurari posse,
& absolute oculis nostris
dubium forsan ita remove
Lunam credant vernaculo q
præditam esse, sed adeò infi
non queat, nisi à *Solaribus*
quasi animetur. Hinc ob p
exiguitatem respectivè & se
nominari ajunt; cum illu
esse, *Eclipses Lunares* docca
Luna diametraliter *Solari* *Co*
inter utrumque hunc *Planet*
Solares intercipiatur, atque
Lumine Solari privetur opor
ctu nostro evanescat. Dein
rationem & causam aliam at
ex *Luminis* evidentissimâ &

Denissimæ
tenebræ ex
Eclipsibus
Solaribus.
Exempla.